

УДК 811.111' 243:050(477):004

**Р. Й. Вишнівський,**  
кандидат педагогічних наук, доцент  
(Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка)  
vyshnivskyi@rambler.ru

### **ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ АНГЛІЦИЗМІВ У СФЕРІ КУЛЬТУРИ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНСЬКИХ ЕЛЕКТРОННИХ ЗМІ)**

*У статті на матеріалі сучасних українських електронних ЗМІ розглянуто мовні та позамовні чинники вживання англійських запозичень зі сфери культури. Наведено приклади англіцизмів, які вживаються з метою позначення нових понять, предметів та явищ, що не мають відповідників у мові-реципієнті, лаконічної й точної передачі інформації в текстах, прагнення до новизни, свіжості, емоційності й експресивності висловлювання, демонстрації освіченості, поінформованості, утвердження культурної та професійної переваги тощо. Зосереджено увагу на рівнях адаптації англійської лексики до норм сучасної української мови, особливостях електронних ЗМІ, присутності значної кількості англійських варваризмів у публіцистичних текстах, необхідності правильного й доцільного вживання англіцизмів.*

**Ключові слова:** англійські запозичення, чинники вживання запозичень, асиміляція, варваризми, особливості ЗМІ, публіцистичний текст.

**Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями.** В умовах глобалізації, інтенсивного розширення міжнародних економічних, політичних, культурних, мовних контактів відбуваються зміни у сфері комунікації, наслідком яких є різке збільшення іншомовної лексики, зокрема англіцизмів, у сучасній українській мові.

Стрімке поповнення української мови англіцизмами зумовлене й розвитком інформаційних технологій, появою значної кількості друкованих і електронних ЗМІ, які нерідко є першим фіксатором лексичних інновацій. Журналісти не лише подають відомості про найрізноманітніші події внутрішнього та зовнішнього життя соціуму, формують і виражають громадську думку, а й пропагують соціальні й культурні явища, крізь призму суб'єктивного авторського світосприйняття впроваджують в мову нові поняття за допомогою експресивних засобів, одним з яких є активне використання англійських запозичень.

Експансія англіцизмів у мові ЗМІ, а з появою Інтернету – електронних ЗМІ, зумовлена також ідеалізацією американського способу життя багатьма українцями, особливо молоддю, у яких США головним асоціюється з передовими технологіями, економічним процвітанням, правами і свободами, манерами поведінки, спілкування тощо. Спостерігаємо підвищений інтерес до американської культури загалом. У цьому контексті питання вживання новітніх англіцизмів у мові електронних ЗМІ набуває особливої значимості й актуальності.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Питання іншомовних запозичень завжди привертало увагу багатьох дослідників, про що свідчить значна кількість монографій і дисертаційних досліджень, присвячених різним їх аспектам (Л. М. Архипенко, Я. В. Битківська, Г. В. Дружин, Л. П. Кислюк, І. М. Кочан, В. П. Сімонок, О. А. Стишов, С. А. Федорець та ін.). За останні роки з'явилася низка публікацій з окресленої проблематики. Так, Н. Ф. Босак, В. А. Печерська з'ясовують причини появи запозичень-англіцизмів в українських ЗМІ [1]; особливостям перекладу англійської кінотермінології українською мовою присвячена публікація О. В. Зосімової [2]; про вплив англіцизмів на сучасний український молодіжний сленг йдеться у розвідці А. А. Воскресенської [3]; І. Ю. Василяк розглядає лексико-семантичні відношення в українській термінології кіномистецтва [4]; мистецька термінологічна лексика в газетному тексті – об'єкт дослідницької уваги Н. Поліщук [5]; новітні англіцизми в українській художній літературі аналізує О. В. Гурко [6], а в мові засобів масової інформації – В. Леснова, О. Йолкіна [7]; чинникам іншомовних запозичень у сучасній українській мові присвячені публікації Н. В. Гудими [8], О. М. Лапінської [9] та ін. Однак окреслене питання потребує окремого висвітлення.

**Мета статті** – на матеріалі сучасних українських електронних ЗМІ розглянути особливості вживання новітніх англіцизмів у сфері культури.

**Основний виклад матеріалу.** Активне проникнення іншомовної лексики, передусім, англіцизмів, що становлять 75 – 80 % від усіх запозичень [10: 251], викликає неоднозначну оцінку як серед науковців, так і серед представників громадськості. З одного боку, запозичення збагачують українську мову, позаяк поповнюють її лексичний склад новими термінами, є результатом інтеграції України в європейське й світове співтовариство. Іншомовні слова, потрапляючи в українську мову, поступово пристосовуються до її звукової системи, підкоряються правилам української граматики, набувають нових значень і втрачають, таким чином, риси свого неукраїнського походження. Правильне і доречне їх використання розширює кругозір людини, допомагає їй краще орієнтуватися в сучасному житті.

З іншого боку, дослідники (О. Стишов [10], С. Караванський [11], В. Радчук [12] та ін.) вказують на надмірне і недоречне вживання іншомовних запозичень, яке призводить не лише до засмічення рідної

мови, а й свідчить про зміну системи ціннісних орієнтацій, ідеалізацію чужого способу життя, світогляду, що, своєю чергою, породжує почуття неповноцінності у ставленні до власної мови та культури. У гонитві за всім іноземним, у прагненні копіювати західні зразки ми все більше втрачаємо свою мовну та культурну ідентичність. "Коли "лиха слава завконтори" перекладається "низьким рейтингом менеджера офісу", маємо приклад зміни не лише мови, а й свідомості" [12: 43].

Присутність англіцизмів сьогодні спостерігаємо практично у всіх сферах життєдіяльності людини, у тому числі й у сфері культури. Їхня поява зумовлена як мовними (лінгвістичними), так і позамовними (екстралінгвістичними) чинниками. Так, значна кількість англіцизмів вживається для позначення нових явищ, предметів, понять, які не мають відповідників у сучасній українській мові. Приміром, завдяки американським фільмам, які не сходять з екранів українського телебачення, до лексичного складу української мови увійшли такі англіцизми, як: *трилер*, *вестерн*, *мюзикл*, *кіборг*, *термінатор* тощо. Практично на кожному каналі можна побачити *реаліті-шоу*, *ток-шоу*, *відеокліпи*, *сітками* тощо. Надзвичайно сильного впливу зазнає молодіжна культура. В українську мову проникла велика кількість англіцизмів, що позначають різноманітні течії та стилі сучасної музики (*хард-рок*, *арт-рок*, *симфо-рок*, *глем-рок*, *панк-рок*, *хеві-метал*, *ню-диско*, *ню-фанк*, *свінг*, *джаз-рок*, *фанк*, *фрі-джаз*, *хіп-хоп*, *реп*, *рейв* тощо), танці (*шейк*, *твіст*, *брейк*, *брейк-данс* тощо), нові явища молодіжної моди (*скінхед*, *панк*, *флеш-моб*, *пірсинг* тощо). Наприклад: "Звання "Найкращий фільм року" оскаржують політичний *трилер* Бена Аффлека ..., *вестерн* Квентіна Тарантіно ..." ("Високий замок", 20.02.2013); "Клички ... презентують *мюзикл* "Роккі" ("Високий замок", 18.11.2012); "Я не офіс-менеджер, я – *кіборг* Василько!" ("Експрес", 09.12.2012); "У кожної з п'яти дівчат *реаліті-шоу* своя історія" ("День", 24.01.2014); "*Кліп* вийшов романтичним, ... і одночасно брутальним завдяки *репу* Мота" ("Газета по-українськи", 09.12.2014); "Музична кар'єра класиків *хард-року* не була ані гладенькою, ані безхмарною" ("День", 16.10.2008); "Золотий період британської *рок-музики*. *Арт-рок*, *симфо-рок*, *глем-рок*, концептуальний рок тощо" ("День", 27.07.2001); "Родзинкою J.V. є поєднання ... джазових стилів (*свінг*, *ф'южн*, *бі-боп*, *джаз-рок*, *фанк*, *кул*, *фрі-джаз*...) та імпровізаційної музики" ("День", 02.12.2014); "Дев'яності цілковито повернули нас до ритму ...: *рейв*, *техно*" ("День", 27.07.2001); "...унікально смішне відео про Януковича, який танцює *шейк*" ("Експрес", 15.05.2012); "Останнім часом Бібер постійно тусується з такими представниками *хіп-хоп* музики, як ..." ("Газета по-українськи", 18.02.2014); "Вона продовжувала виконувати пісні в стилі *твіст* і рок-н-рол" ("День", 18.01.2013); "Бред Пітт станцював комедійний *брейк* ..." ("Газета по-українськи", 16.10.2014); "Порадували виступом хлопці, що танцювали *брейк-данс*, ..." ("День", 25.11.2014); "На Луганщині затримали російського *скінхеда* ..." ("Газета по-українськи", 01.05.2014); "Ось як в компанії готів, *панків* і *рокерів* на ньому засвітилась ..." ("Газета по-українськи", 12.12.2014); "Під час мітингу відбувся *флеш-моб*, ..." ("Газета по-українськи", 13.03.2014); "Татуювань та *пірсингу* забагато не буває?" ("Високий замок", 23.06.2013).

Нерідко англійські запозичення вживають з метою заміни словосполучень і описових зворотів однослівними найменуваннями. У цьому випадку англіцизми є незамінним засобом лаконічної й точної передачі інформації в текстах (*блокбастер* – високобюджетний художній фільм; *сіквел* – продовження кінофільму, який користувався комерційним успіхом; *снаф* – документальний фільм зі сценами насилля, сексу та реального вбивства; *саспенс* – напруга, яку переживає читач або кіноглядач; *бестселер* – книга або платівка, видана великим тиражем; фільм, що користується найбільшою популярністю; *мок'юментарі* – тип фільму чи телевізійного шоу, в якому вигадані події представлені в документальному стилі для створення пародії; *рімейк* – новий варіант, переробка старого фільму; *ремікс* – новий варіант, переробка старої мелодії, пісні; *андеграунд* – офіційно невизнане мистецтво; *мейнстрім* – основний напрям у мистецтві; *перформанс* – сучасний різновид авангардного мистецтва, що включає в себе музику, пантоміму, фотографію, балет, поезію тощо; *сингл* – пісня чи фонограма виконавця, *сейшен* – концерт джаз- або рок-групи, окремих виконавців; *джем-сейшен* – зустріч джазових або рок-музикантів; *прайм-тайм* – найкращий час для телепередач; *драйв* – джазовий характер виконання тощо). Наприклад: "Режисер Зак Снайдер зніме *блокбастер* про протистояння двох супергероїв ..." ("Експрес", 22.07.2013); "... стало відомо, що студія готує *сіквел*, ..." ("Високий замок", 19.03.2013); "По напрузі і саспенсу цей фільм нагадує ..." ("Газета по-українськи", 15.10.2014); "Купив світовий *бестселер* українською ..." ("Високий замок", 03.05.2014); "*Мок'юментарі* – це для мене ігрове кіно, і досить важкий його жанр" ("Високий замок", 04.09.2012); "У Голлівуді повідомили про створення нового *рімейка*" ("Високий замок", 26.10.2013); "під час церемонії відкриття Олімпійських ігор ... був використаний *ремікс* пісні ..." ("Високий замок", 09.02.2014); "Пояснявали їм, що ми *андеграунд*, *мейнстрім*" ("Високий замок", 16.10.2013); "Уже ввечері, ... я влаштував невеличкий *перформанс*" ("Поступ", 06.08.2002); "Його та перший *сингл* "Злидні" можна послухати ..." ("Високий замок", 24.07.2014); "... вони могли відвідати концерти колег, майстер-класи та взяти участь у *джем-сейшенах*" ("День", 02.12.2014); "У *прайм-тайм* восьми найрейтинговіших телеканалів лише 28 % ефірного часу займають програми українською мовою, ..." ("Високий замок", 16.11.2012); "Його хіти ... добре відомі ... іноземним любителям *драйву*" ("Високий замок", 16.10.2013).

Серед інших чинників, які створюють сприятливий ґрунт для проникнення англійської лексики в українську мову, дослідники (Н. Ф. Босак [1: 43-45], Н. В. Гудима [8: 314], О. А. Стишов [10: 21-22]; Л. М. Архипенко [13: 5-6], М. В. Бондар [14: 8] та ін.) відзначають: престижність англійської мови; збільшення числа українців, які володіють англійською мовою; прагнення до новизни, свіжості, емоційності та експресивності висловлювання; вживання іншомовного слова з метою "осучаснити" текст; демонстрація освіченості, поінформованості, утвердження культурної та професійної переваги тощо.

Активному вживанню англіцизмів сприяють і сучасні друковані й електронні ЗМІ, характерними ознаками яких є стислість і підвищена інформативність тексту; зняття усіляких цензурних заборон, протест проти будь-яких усталених рамок та одноманітності, відкритість мас-медіа, прагнення до "образності, емоційності та експресивності, влучності, викривальності та каламбуру, гумору, іронії, іноді сарказму" [10: 214]. Саме цими факторами зумовлена поява значної кількості англійських запозичень, вживання яких не завжди є доцільним, позаяк вони мають відповідники в українській мові (*хорор* – фільм жахів; *екшн* – бойовик; *кастинг* – підбір виконавців, прослуховування; *постер* – плакат, афіша; *фентезі* – жанр фантастики в літературі, кіно, живописі, комп'ютерних іграх; *бекграунд* – основа, передумова; тло, задній план, фон; походження; *трек* – доріжка фонограми, фонограма; *саундтрек* – фонограма, звукова доріжка; *гламур* – витонченість, шикарність; *гламурний* – витончений, шикарний тощо. Наприклад: "Росіянин не може зняти, наприклад, чистий *хорор*" ("Високий замок", 04.09.2012); "... в національний прокат нарешті виходить український героїчний *екшн*" ("Експрес", 20.01.2012); "38-річному Віталю Бірчі влаштували всеукраїнський *кастинг* "єдиної" ("Експрес", 13.09.2013); "... цей *постер* є неприйнятним і псує репутацію зображених на ньому діячів культури" ("Високий замок", 26.08.2014); "Більшість *треків* записувалося у перервах між концертами, ..." ("Газета по-українськи", 17.02.2015); "Усі ситуації і питання, ... слід вирішувати ..., враховуючи складний історичний *бекграунд*" ("Високий замок", 15.09.2014); "Її називають "українською Стефані Майер", адже так само пише у жанрі міського фентезі" ("Високий замок", 28.10.2013); "... новий *трек* яких став офіційним *саундтреком* фільму ..." ("Львівська газета", 08.06.2013); "Бо сьогодні теж існують і офіційний *гламур*, ..." ("Дзеркало тижня", 07.06.2013); "Вигляд у машинки – далеко не *гламурний*" ("Високий замок", 03.10.2012).

Серед англіцизмів у сфері культури спостерігаємо тенденцію до утворення запозичень-дериватів, у яких повторюється якийсь один структурний елемент. Приміром, лексеми з компонентом *-шоу* (ток-шоу, реаліті-шоу, джентельмен-шоу, шоумен, шоу-бізнес), *-мейкер* (кліпмейкер, фільммейкер, хітмейкер, відеомейкер, іміджмейкер), *-арт* (арт-шоу, арт-тренд, поп-арт, боді-арт, стріт-арт) тощо. Наприклад: "Частиною дійства стало феєричне *арт-шоу*, під час якого майстри *боді-арту* створювали полотна на тілах моделей" ("Високий замок", 29.09.2013); "У цьому сенсі наша подорож стала відкриттям ... для місцевих *фільммейкерів*" ("Газета по-українськи", 25.11.2014); "Режисером нової роботи групи став відомий український *кліпмейкер* Алан Бадоев" ("День", 16.02.2005); "І ще: вони ... ніколи не пристосовувалися до існуючої у *шоу-бізнесі* системи координат ..." ("День", 16.10.2008); "... Шустер почав переговори з телеканалом Інтер про повернення *ток-шоу* ..." ("Газета по-українськи", 20.02.2015); "На Хмельниччині пройшов фестиваль *стріт-арту*" ("Високий замок", 16.09.2013); "Україну можна зробити світовим *арт-трендом*" ("Дзеркало тижня", 07.06.2013).

Характерною рисою сучасних ЗМІ є також перевантаженість текстів англійськими варваризмами. Спостерігаємо різні варіанти їх написання, що дезорієнтує читача у правильному написанні нових слів і виразів. До окремої групи можна зарахувати варваризми, які передаються за допомогою латинської графіки, що ще більше ускладнює сприйняття і розуміння текстового матеріалу. Ці лексичні одиниці зазвичай мають еквіваленти в мові-реципієнті, вживаються, передусім, для того, щоб наповнювати текст певною часткою експресивності, "осучаснити" його, передати аромат чужої мови (щасливий кінець – *хеппі-енд*, *гені-енд*, *гарру-енд*; історія кохання – *лав-сторі*; знаменитості – *селебретіз*; сучасне мистецтво – *контемпорарі арт*; захід, вечірка – *івент*, просування, сприяння – *промоушн*; звук – *саунд*; туристичні агенції – *тревел агенції*; туристичні послуги – *тревел послуги* тощо). На відміну від інших англіцизмів у варваризмів обмежена сфера вживання; вони залишаються за межами українського словника. Доцільність такого роду англійських запозичень залишається сумнівною. Їхнє використання у ЗМІ повинно бути кожен раз ретельно продуманим, позаяк тексти, перевантажені варваризмами і розраховані на широке коло читачів, можуть стати частково незрозумілими і не досягнуть поставленої мети. Наприклад: "Такий-собі джазовий *гені-енд* до музичної *лав-сторі*" ("Поступ", 19.10.2005); "Жива історія" ... закінчується *гарру-енд'ом*" ("Поступ", 06.06.2003); "... нелогічним здається навіть і *гарру-енд* цієї історії" ("Поступ", 10.01.2006); "Найменш уважно він слухатиме ... про *селебретіз*, про моду та шопінг" ("Українська правда", 15.12.2014); "Ілля Ісупов ... працює у стилі *контемпорарі арт*" ("Львівська газета", 08.12.2014); "Організаторам нью-йоркського *івенту* потрібно було ..." ("Експрес", 17.08.2013); "Адже фінал притчі – не традиційний *хеппі-енд* ..." ("Поступ", 05.07.2002); "... старші автори люблять писати оповіді *with unhappy end*" ("Поступ", 17.11.2005); "Я розумію, що треба відпрацювати гроші за *промоушн* на телеканалі "Інтер" ("Поступ", 05.08.2004); "Концерти групи "Табула Раса" – це завжди добряча порція драйву, "приперчена" якісним живим *саундом*" ("Газета по-українськи", 12.11.2014); "Не дивно, що корпорації ... оголошують

тендери для *тревел* агенцій" ("Українська правда", 16.06.2014); "Український лідер продажів *тревел* послуг онлайн, ..." ("Українська правда", 16.06.2014).

На основі аналізу англіцизмів у сфері культури, віднайдених у текстах сучасних українських електронних ЗМІ, доходимо висновку, що вони по-різному адаптуються до норм української мови, перебувають на різних рівнях асиміляції. Переважна більшість з них передається шляхом транслітерації і/або транскрибування (*бестселер, шоу, ток-шоу, фентезі, саспенс* тощо). Однак зустрічаємо розбіжності у написанні окремих англіцизмів, що свідчить про їхнє неповне освоєння на фонетичному рівні мови-одержувача (*перформанс – перформенс; реаліті-шоу – ріаліті-шоу; екшин – екшн* тощо).

Чимало англіцизмів піддаються граматичній асиміляції. Вони набувають ознак категорії роду, змінюються за відмінками і числами незалежно від наявності або відсутності їх у мові-донорі і, таким чином, втрачають своє колишнє граматичне значення (*вестерн, трилер, хіт, кліпмейкер, панк, кіборг* тощо). Деякі з них беруть участь у процесі словотворення через посередництво продуктивних суфіксів української мови, що є ознакою більш стійкої асиміляції (*перформансист, драйвовий, гламурний, хітовий, топовий, попсовий, промоутерський* тощо). Наприклад: "... група Le Plastique Mystification представляла ... *перформансистів* з України" ("Поступ", 18.07.2002); "Остання на даний момент *топова* модель смартфона від цього бренду" ("Газета по-українськи", 16.01.2015); "Шалено *драйвова* і насправді жива команда зіграє велику програму, складену із нових та старих пісень" ("Газета по-українськи", 17.02.2015); "... натомість у нас на телеканалах показували розважальні *попсові* телешоу і серіали" ("Газета по-українськи", 16.12.2014); "Наш партнер – найбільша світова *промоутерська* компанія, ..." ("Газета по-українськи", 11.10.2013).

Чимало складних слів утворюються на основі англіцизмів та лексики мови-реципієнта або ж раніше запозичених слів, що є результатом поглибленого освоєння запозиченого слова (*арт-директор, промоушн-компанія, продакшн-студія, фан-клуб, рок-сцена, трек-лист, роман-фентезі, шоу-бізнес, екшин-камера, кіноестеблїшмент, саунд-продюсер* тощо). Наприклад: "Працювала вчителькою, ... *арт-директором* у промоушн-компанії ..." ("Високий замок", 09.07.2014); "... ми хотіли створити *продакшн-студію* ..." ("Поступ", 03.03.2006); "... свій внесок ... зробив і український *фан-клуб* Елтона Джона" ("Дзеркало тижня", 13.07.2012); "що вони ... будуть найсамобутнішим явищем сучасної української *рок-сцени*" ("День", 16.10.2008); "Вони не увійшли у фінальний *трек-лист* платівки ..." ("Газета по-українськи", 12.02.2015); "Авторка *романів-фентезі* всюди ходить із блокнотом ..." ("Високий замок", 28.10.2013); "До 2010 року чверть зірок *шоу-бізнесу* становитимуть комп'ютерні віртуальні персонажі" ("Поступ", 28.02.2002); "АКА-DM1 відноситься до так званих *екшин-камер* – мініатюрних пристроїв для відеозйомки, ..." ("Високий замок", 28.04.2013); "Західний *кіноестеблїшмент* ... об'єктивно оцінює російську продукцію" ("Високий замок", 04.09.2012); "Український гурт Океан Ельзи працює ... із британським *саунд-продюсером* ..." ("Високий замок", 26.01.2013).

**Висновки та результати дослідження.** Вищенаведене дає підстави стверджувати, що інтенсивне запозичення англійської лексики є невід'ємною рисою сучасного етапу розвитку української мови, зумовлене як мовними, так і позамовними чинниками, свідчить про стрімкі мовні зміни в суспільстві, нерідко призводить до ускладнення сприйняття та розуміння інформації носіями мови.

Англіцизми по-різному адаптуються до норм української мови. Особливостями їхнього вживання є: асиміляція на фонетичному, графічному, граматичному, лексичному рівнях; утворення запозичень-дериватів, у яких повторюється якийсь один структурний елемент; утворення складних слів на основі англіцизмів та лексем мови-реципієнта або ж раніше запозичених слів; участь у процесі словотворення за допомогою продуктивних суфіксів української мови.

Перевантаженість текстів англійськими варваризмами призводить до засмічення української мови, втрати мовної та культурної ідентичності. Лише правильне й доречне використання іншомовної лексики є показником високої культури й освіченості людини.

**Перспективними напрямками подальшого дослідження** є аналіз англійських запозичень у сфері культури у художньому тексті, їхня асиміляція на лексико-семантичному та стилістичному рівнях.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Босак Н. Ф. Причини появи запозичень-англіцизмів в українських ЗМІ / Н. Ф. Босак, В. А. Печерська // Матеріали II Міжнародної научної конференції ["Лексико-грамматические инновации в современных славянских языках"], (Днепропетровск, 14 – 15 апреля 2005 г.). – Д. : Пороги, 2005. – С. 43–45.
2. Зосімова О. В. Особливості перекладу англійської кіно термінології українською мовою / О. В. Зосімова // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. – 2013. – № 14 (1). – С. 93–99.
3. Воскресенська А. А. Вплив англіцизмів на сучасний український молодіжний сленг [Електронний ресурс] / А. А. Воскресенська. – Режим доступу : [http://www.rusnauka.com/33\\_DWS\\_2010/33\\_DWS\\_2010/Philologia/74411.doc.htm](http://www.rusnauka.com/33_DWS_2010/33_DWS_2010/Philologia/74411.doc.htm).
4. Василяйко І. Ю. Лексико-семантичні відношення в українській термінології кіномистецтва / І. Ю. Василяйко // Термінологічний вісник : [збірник наукових праць] / [відп. ред. В.Л. Іващенко]. – К. : Інститут української мови НАНУ, 2013. – Вип. 2 (2). – С. 113–120.

5. Поліщук Н. Мистецька термінологічна лексика в газетному тексті (на матеріалі газет "Дзеркало тижня", "Газета по-українськи", "Високий замок", "Скриня") / Наталя Поліщук // Вісник Нац. ун-ту "Львівська політехніка": Серія "Проблеми української термінології". – 2012. – № 733. – С. 216–222.
6. Гурко О. В. Новітні англіцизми в художній літературі / О. В. Гурко // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского: Серия "Филология. Социальные коммуникации". Том 26 (65). – 2013. – № 1 – С. 7–11.
7. Леснова В. Англіцизми в мові засобів масової інформації / В. Леснова, О. Йолкіна // Науковий вісник Чернівецького університету. Слов'янська філологія: зб. наук. праць. – Чернівці: Рута, 2001. – С. 226–275.
8. Гудима Н. В. Вплив мовних та позамовних чинників на збагачення словникового складу сучасної української літературної мови / Н. В. Гудима // Актуальні проблеми слов'янської філології. Серія: Лінгвістика і літературознавство: [міжвуз. зб. наук. ст.]. – 2010. – Вип. XXIII, ч. 4. – С. 308–316.
9. Лапінська О. М. Екстралінгвістичні чинники запозичень англіцизмів у сучасній українській мові / О. М. Лапінська // Дослідження з лексикології і граматики української мови: [зб. наук. праць] / [відп. ред. А. М. Поповський]. – Д.: Пороги, 2010. – Вип. 9. – С. 173–182.
10. Стишов О. С. Українська лексика кінця ХХ століття (на матеріалі мови засобів масової інформації) / О. С. Стишов. – [2-ге вид., переробл.]. – К.: Пугач, 2005. – 388 с.
11. Караванський С. Пошук українського слова, або Боротьба за національне "я" / Святослав Караванський. – К.: Вид. центр "Академія", 2001. – 233 с.
12. Радчук В. А. Мова в Україні: стан, функції, перспективи / В. А. Радчук // Мовознавство. – 2002. – № 2–3. – С. 39–45.
13. Архипенко Л. М. Іншомовні лексичні запозичення в українській мові: етапи і ступені адаптації (на матеріалі англіцизмів у пресі кінця ХХ – початку ХХІ ст.): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 "Українська мова" / Людмила Михайлівна Архипенко. – Х., 2004. – 20 с.
14. Бондар М. В. Активні лексико-семантичні процеси в мові художньої прози кінця ХХ – початку ХХІ ст.: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 "Українська мова" / М. В. Бондар. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут філології 2004. – 19 с.

#### REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Bosak N. F. Prychyny poyavy zapozychen'-anhlytsyzmiv v ukrayins'kykh ZMI [Reasons of Appearing English Borrowings in the Ukrainian Mass Media] / N. F. Bosak, V. A. Pechers'ka // Materialy II Mezhdunarodnoy nauchnoy konferentsii "Leksiko-hrammaticheskiye innovatsii v sovremennykh slavyanskikh yazykakh", (Dnepropetrovsk, 14 – 15 aprelia 2005 h.) [Materials of the II International Scientific Conference "Lexical Grammatical Innovations in Modern Slavic Languages" (Dnepropetrovsk, the 14 – 15th of April 2005)]. – D.: Porohi, 2005. – S. 43 – 45.
2. Zosimova O. V. Osoblyvosti perekladu anhlyts'koyi kinoterminolohiyi ukrayins'koyu movoyu [Peculiarities of English Cinema Terminology Translation into Ukrainian] / O. V. Zosimova // Visnyk Luhans'koho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Filolohichni nauky [Luhansk Taras Shevchenko National University Journal]. – 2013. – № 14 (1). – S. 93–99.
3. Voskresens'ka A. A. Vplyv anhlytsyzmiv na suchasnyy ukrayins'kyy molodizhnyy slenkh [English Loan Words Influence on the Modern Ukrainian Youth Slang] [Elektronnyy resurs] / A. A. Voskresens'ka. – Rezhym dostupu: [http://www.rusnauka.com/33\\_DWS\\_2010/33\\_DWS\\_2010/Philologia/74411.doc.htm](http://www.rusnauka.com/33_DWS_2010/33_DWS_2010/Philologia/74411.doc.htm).
4. Vasyliayko I. Yu. Leksyko-semantichni vidnoshennia v ukrayins'kiy terminolohiyi kinomystetstva [Lexical-Semantic Relationships in the Ukrainian Cinema Terminology] / I. Yu. Vasyliayko // Terminolohichnyy visnyk [Terminological Journal]: [zbirnyk naukovykh prats'] / [vidp. red. V. L. Ivashchenko]. – K.: Instytut ukrayins'koyi movy NANU, 2013. – Vyp. 2 (2). – S. 113–120.
5. Polishchuk N. Mystets'ka terminolohichna leksyka v hazetnomu teksti (na materialy hazet "Dzerkalo tyzhnya", "Hazeta po-ukrayins'ky", "Vysokyy замок", "Skryn'ia") [Artistic Terminological Lexis in the Newspaper Text (on the Material of Newspapers "Week Mirror", "Newspaper in Ukrainian", "High Tower", "Chest")] / Nataliya Polishchuk // Visnyk Nats. un-tu "L'viv's'ka politekhnikha": Seriya "Problemy ukrayins'koyi terminolohiyi" [National University "Lviv Polytechnics" Journal: Series "Issues of Ukrainian Terminology"]. – 2012. – № 733. – S. 216–222.
6. Hurko O. V. Novitni anhlytsyzmy v khudozhnii literaturi [New English Loan Words in the Belles-Lettres] / O. V. Hurko // Uchenyye zapiski Tavricheskoho natsional'noho universytetu im. V. I. Vernadskoho: Seriya "Filolohiya. Sotsyal'nye kommunikatsii". Tom 26 (65) [Scientific Notes of Tavricheskiy V. I. Vernadskiy National University: Series "Philology. Social Communications". Volume 26 (65)]. – 2013. – № 1 – S. 7–11.
7. Lesnova V. Anhlytsyzmy v movi zasobiv masovoyi informatsiyi [English Loan Words in the Mass Media Information] / V. Lesnova, O. Yol'kina // Naukovyy visnyk Chernivets'koho universytetu. Slovyans'ka filolohiya [Scientific Cherniviv University Journal. Slavonic Philology]: [zb. nauk. prats']. – Chernivtsi: Ruta, 2001. – S. 226–275.
8. Hudyma N. V. Vplyv movnykh ta pozamovnykh chynnykiv na zbahachennia slovnykovoho skladu suchasnoyi ukrayins'koyi literaturnoyi movy [The Influence of Language and Extra Language Factors on the Influence of the Modern Ukrainian Literary Language Vocabulary] / N. V. Hudyma // Aktual'ni problemy slovyans'koyi filolohiyi. Seriya: Lihnvistyka i literaturoznavstvo [Current Issues of Slavonic Philology. Series: Linguistics and Literary Studies]: [Mizhvuz. zb. nauk. st.]. – 2010. – Vyp. XXIII, ch. 4. – S. 308–316.
9. Lapins'ka O. M. Ekstralinhvistychni chynnyky zapozychen' anhlytsyzmiv u suchasniy ukrayins'kiy movi [Extra Linguistic Factors of English Borrowings in the Modern Ukrainian Language] / O. M. Lapins'ka // Doslidzhennia z leksykolohiyi i hramatyky ukrayins'koyi movy [Researches on Lexicology and Grammar of Ukrainian Language]: [zb. nauk. prats'] / [vidp. red. A. M. Popovs'kyi]. – D.: Porohy, 2010. – Vyp. 9. – S. 173–182.

10. Styshov O. S. *Ukrayins'ka leksyka kintsya XX stolittia (na materiali movy zasobiv masovoyi informatsiyi) [Ukrainian Lexis at the End of the XX Century (on the Material of the Mass Media Language)]* / O. S. Styshov. – [2-he vyd., pererobl.] – K. : Puhach, 2005. – 388 s.
11. Karavans'kyi S. *Poshuk ukrayins'koho slova, abo Borot'ba za national'ne "ya" [The Search of the Ukrainian Word, or the Fight for the National "I"]* / Svyatoslav Karavans'kyi. – K. : Vyd. tsentr "Akademiya", 2001. – 233 s.
12. Radchuk V. A. *Mova v Ukrayini : stan, funktsiyi, perspektyvy [Language in Ukraine : Condition, Functions and Perspectives]* / V. A. Radchuk // *Movoznavstvo [Linguistics]*. – 2002. – № 2–3. – S. 39–45.
13. Arkhypenko L. M. *Inshomovni leksychni zapozychennia v ukrayins'kiy movi : etapy i stupeni adaptatsiyi (na materiali anhlytsizmiv u presi kintsya XX – pochatku XXI st.) [Foreign Lexical Borrowings in the Ukrainian Language : Stages and Levels of Adaptation in the Ukrainian Language (on the Material of English Loan Words in the Press at the End of the XX – the Beginning of the XXI Centuries)]* : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenya kand. filol. nauk : spets. 10.02.01 "Ukrayins'ka mova" / Lyudmyla Mykhaylivna Arkhypenko. – Kh., 2004. – 20 s.
14. Bondar M. V. *Aktyvni leksyko-semantychni protsesy v movi khudozhn'oyi prozy kintsya XX – pochatku XXI st. [Active Lexical-Semantic Processes in the Belles-Lettres Prose at the End of the XX – the Beginning of the XXI Centuries]* : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenya kand. filol. nauk : spets. 10.02.01 "Ukrayins'ka mova" / M. V. Bondar. – K. : Kyivskyy natsional'nyy universytet imeni Tarasa Shevchenka, Instytut filolohiyi 2004. – 19 s.

Матеріал надійшов до редакції 03.04. 2015 р.

***Вишнівський Р. Й. Особенности употребления англицизмов в сфере культуры (на примере украинских электронных СМИ).***

*В статье на материале современных украинских электронных СМИ рассмотрены языковые и внеязыковые факторы употребления англоязычных заимствований из сферы культуры. Приведены примеры англицизмов, которые употребляются с целью обозначения новых понятий, предметов и явлений, не имеющих аналогов в языке-реципиенте, лаконичной и точной передачи информации в текстах, стремления к новизне, свежести, эмоциональности и экспрессивности высказывания, демонстрации образованности, информированности, утверждения культурного и профессионального преимуществ. Сосредоточено внимание на уровнях адаптации англоязычной лексики к нормам современного украинского языка, особенностях электронных СМИ, присутствии значительного количества английских варваризмов в публицистических текстах, необходимости правильного и целесообразного применения англицизмов.*

***Ключевые слова:*** англоязычные заимствования, факторы заимствований, ассимиляция, варваризмы, особенности СМИ, публицистический текст.

***Vyshnivskyy R. Y. Peculiarities of Using English Borrowings in the Sphere of Culture in the Ukrainian Electronic Media.***

*The process of globalization, intensive expansion of international economic, political, cultural, linguistic contacts have led to the changes in communication, which resulted in the dramatic increase of foreign vocabulary, especially Anglicisms in the modern Ukrainian. The expansion of English borrowings in the Ukrainian language is caused by the development of information technology, the emergence of the large number of print and electronic media as well as the idealization of the American way of life by many Ukrainians, especially youth. The USA is mainly associated with the advanced technology, economic prosperity, rights and freedoms etc. We observe the increased interest in the American culture. In this context the issue of the use of English borrowings in the sphere of culture in the Ukrainian electronic media is of particular significance and urgency. Having used the scientific methods of analysis, synthesis and comparison we have come to the conclusion that English borrowings are the essential feature of the modern Ukrainian development, indicate rapid language changes in the society, often lead to complications of perception and comprehension of information by native speakers. In the article we have considered linguistic and extra linguistic factors of the use of English borrowings in the sphere of culture in the modern Ukrainian electronic media. We have provided examples of English borrowings which are used to denote new concepts, objects and phenomena that have no analogues in the recipient language, convey the concise and accurate information in the text, emphasize the novelty and freshness, emotionality and expressiveness of the utterance, demonstrate education and awareness, strengthen cultural and professional benefits etc. Our attention is focused on the adaptation of English borrowings to the norms of modern Ukrainian at phonetic, graphic, grammatical and lexical levels, the peculiarities of electronic media, the presence of numerous English barbarisms in nonfiction texts, the necessity of the correct and appropriate use of Anglicisms.*

***Key words:*** English borrowings, factors of using borrowings, assimilation, barbarisms, peculiarities of media, journalistic text.